תוספתא ביכורים (ליברמן) — תוספתא ביכורים (ליברמן)

אין מביאין בכורים קודם לעצרת, ואם הביא ימתין עד שתבוא עצרת ויקרא עליהן.

הקונה אילן אחד בתוך שדהו של חבירו, הרי זה מביא ולא קורא, מפני שלא קנה קרקע דברי ר' מאיר. וחכמים אומ' לא מביא ולא קורא. ר' יהודה אומ' כל הגרים כולן מביאין ולא קורין, בני קיני חתן משה מביאין וקורין, שנ' והיה כי תלך עמנו. ר' יוסה אומ' מאיר היה או' כהנים מביאין ולא קורין, מפני שלא נטלו חלק בארץ, ואני אומ' כשם שנטלו לוים כך נטלו כהנים בין מדבר מרובה בין מדבר מועט.

הפריש את בכוריו ומכר את שדהו מביא ואינו קורא. והשני מהוא להביא, מאותו המין אינו מביא, ממין אחר מביא וקורא. ר' יהודה או' אף מאותו המין מביא וקורא.

הרי שהפריש את בכוריו וקרא עליהן, וחזר וקנה שדה אחרת ונתבכרו לו מחמשת המינין, אע"פ שנתן לתוכו מאותו המין, מביא ולא קורא, שאין אדם קורא פעמים בשנה.

ר' יהודה אומ' עד באר הגולה חייב באחריותן, מבאר הגולה ואילך אין חייב באחריותן. ר' שמעון בן יהודה או' משם ר' שמעון שנים אין חייב עליהן חומש. רבן שמעון בן גמליאל או' אין מביאין בכורין תמרין חוץ מן התמרין שביריחו, ואין קורין אלא על הכותבות בלבד. ר' ליעזר אומ' רמוני עמקים מביאין וקורין.

חומר בתרומה שאין במעשר שני ובמעשר שני שאין בתרומה, שהתרומה אין ניטלת אלא מן המוקף, ואין ניטלת אלא מן הגמור, ואין ניטלת מן הטהור על הטמא, ומדמעת, וחייבין עליה חומש. ונוהגת בכל הפירות, מה שאין כן בבכורין. ונוהגת בשאר שנים, מה שאין כן במעשר שני. חומר במעשר שני, שמעשר שני קונה את הקנקן, ואוסר דמיו, ועירובו וספק עירובו כל שהוא, אסור לאונן, וטעון חומש, וטעון ודוי, ולא הותר לאכילה אלא בפדיון, ואין מדליקי' בו את הנר, מה שאין כן בתרומה.

חומר בתרומה ובמעשר שני שאין בבכורים, שהתרומה ומעשר שני נוהגין בעמון ומואב, מה שאין כן בבכורים. חומר במעשר שני ובכורים שאין כן בתרומה, שמעשר שני ובכורים טעונין הבאת מקום, וטעונין וידוי, ואסורין לאונן. ור' שמעון מתיר. וחייבין בביעור. ר' שמעון אומ' בכורים פטורין מן הביעור. ר' יוסה אומ' מעשר שני טעון וידוי ובכורים טעונין וידוי, מה מעשר שני טעון ביעור אף בכורים טעונין ביעור. אמ' לו ר' שמעון מה למעשר שני טעון בעור שכן דמיו טעונין ביעור, תאמר בבכורים שאין דמיהן טעונין ביעור. וכן היה ר' שמעון אומ' בכורין לא אסרו גדוליהן לאכל בירושלם. מעשר. באי זה מעשר אמרו בדבר שזרעו כלה, נכנס לירושלם ויוצא, בשאין בו שוה פרוטה, ובשאין לו פדיון. ר' שמעון בן יהודה או' משם ר' שמעון בכורים אין חייבין עליהן במחובר לקרקע.

כוי כיצד שוה לחיה, דמו טעון כסוי כדם החיה. ר' לעזר אומ' חייבין על חלבו אשם תלוי.

כיצד שוה לחיה ולבהמה, מפשיט בו חבור כחיה וכבהמה, ונוהג בו גיד הנשה כחיה וכבהמה, אם אמר הריני נדר שזה חיה ובהמה הרי זה נזיר. ר' יוסה בי ר' יהודה אומ' כוי בריה לעצמו, ולא יכלו חכמים להכריע עליו אם חיה אם בהמה.

אנדרוגינוס יש בו דרכים שוה לאנשים, ויש בו דרכים שוה לנשי', ויש בו דרכים שוה לאנשים ולנשים, ויש בו שאינו שוה לא לאנשים ולא לנשים.

דרכים ששוה בהן לאנשים, מיטמא בלובן כאנשים, נושא אבל לא נישא כאנשים, ואין מתיחד עם הנשים כאנשים, ואין נזון עם הבנות כאנשים, ואין נעטף ומספר כאנשים ואין מיטמא למתים כאנשים, ועובר על בל תקיף ועל בל

תשחית כאנשים, וחייב בכל מצות האמורות בתורה כאנשים.

דרכים ששוה בהן לנשים, מיטמי באודם כנשים, ואין מתיחד עם האנשים כנשים, ואין זוקק לייבום כנשים, ואין חולק עם הבנים כנשים, ואין חולק בקדשי קדשים כנשים, ופסול מכל עדות שבתורה כנשים, ואם נבעל בעבירה פסול מן הכהונה כנשים.

דרכים ששוה לאנשים ולנשים, חייבין על נזקו בין איש בין אשה, ההורגו במזיד נהרג, בשוגג גולה לערי מקלט, אמו יושבת עליו בדם טוהר כאנשים וכנשים, ומביאה עליו קרבן כאנשים וכנשים, ונוחל בכל נחלות כאנשים וכנשים, וחולק בקדשי הגבול כאנשים וכנשים, ואם אמ' הריני נזיר שזה איש ואשה הרי זה נזיר.

דרכים שלא שוה בהן לא לאנשים ולא לנשים, אין חייבין על חטאתו, ואין שורפין על טומאתו, ואין נערך לא כאנשים ולא כנשים, אין נמכר לעבד עברי לא כאנשים ולא כנשים, אם אמ' הריני נזיר שאין זה איש ואשה הרי זה נזיר, ר' יוסה אומ' אנדרגינס בריה לעצמו ולא יכלו חכמים להכריע עליו אם איש הוא או אשה היא. אבל טומטום אינו כן, אלא או ספק איש או ספק אשה.

כיצד מפרישין את הבכורים, יורד אדם לתוך שדהו ורואה תאינה שבכרה, אשכול שביכר, רמון שביכר, קושרן במשיחה, ואומ' הרי אלו בכורים. ר' שמעון אומ' חוזר וקורא אותן בכורים מאחר שיתלשו מן הקרקע. מצוה להביאם בשבעה כלים, ואם הביאן בכלי אחד יצא. כיצד הוא עושה, מביא שעורין ונותן מלמטה ודבר אחר על גביהן. חטין על גביהן ודבר אחר על גביהן. זתים על גביהן ודבר אחר על גביהן. תמרים על גביהן ודבר אחר על גביהן. רמונים על גביהן ודבר אחר על גביהן. תאנים למעלה מכולן. ומקיפין להן אשכולות של ענבים מבחוץ. לא היו עולין יחידיים, יחידיים, אלא פלכים, פלכים. לא היו מהלכין כל היום כולו, אלא שתי ידות ביום. חזני בית הכנסת עולין עמהן. ולנין ברחובה של עיר. לא היו נכנסין לבתים, מפני אהל טומאה. וטעונין עולה ושלמים. לא היו מתעסקין בהן בחזירתן, כדרך שמתעסקין בהן בהליכתן.

זמן עצי הכהני' והעם בתשעה, וטעונין לינה. לא היו מתעסקין בהן כדרך שמתעסקין בבכורין.

כל הדרך כולה הרשות בידו ליתנו לעבדו או לקרובו עד שמגיע להר הבית. הגיע להר הבית אפי' אגריפס המלך נוטל את הסל על כתיפו ונכנס עד שמגיע לעזרה. הגיע לעזרה, דברו הלוים בשיר ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי.

הגוזלות שעל גבי הסלין היו עולות, ומה שבידן לכהנים.

תוספת הבכורין מין במינו, ועיטור הבכורין מין בשאינו מינו.

תוספת הבכורין נאכלת בטהרה, ופטורה מן הודאי, ואין צריך לומר מן הדמיי. [ועיטור הביכורים חייב בדמאי, ואין צריך לומר בודאי].

עיטור הבכורים ממין על מינו, מדבר שהוא חייב בבכורים, פטור מן הוודיי ואין צריך לומר מן הדמיי. עיטור הבכורין מין בשאינו מינו, דבר שאין חייב בבכורים, חייב בדמיי ואין צריך לומ' בודאי. עיטור הבכורין ממין על [שאינו] מינו דבר שאין חייב בבכורים, או מעמון ומואב אפי' דבר שחייב בבכורים, אין מקבלין הימנו.

המוכר ספר תורה, אינו רואה סימן ברכה לעולם. כותבי ספרים תפלין ומזוזות, הן ותגריהן, ותגרי תגריהן, וכל העסוקין לשם גבוה, אינן רואין סימן ברכה לעולם. ואם היו עסוקין לשם שמים הרי הן בכלל ברכה.

תגרי סמטה ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות אינן רואין סימן ברכה לעולם. סליקא מסכתא וסליק סדרא בריך רחמנא דסייען